

Zahájení středoškolského semináře AY „Česká otázka“

Ladislav Hejdánek

◆ referát, česky, vznik: 4. 10. 1949 ◆ poznámka: rukopis

◆ paper, Czech, origin: 4. 10. 1949

Zahájení středoškolského semináře AY „Česká otázka“

Ladislav Hejdánek

◆ referát, česky, vznik: 4. 10. 1949 ◆ poznámka: rukopis

◆ paper, Czech, origin: 4. 10. 1949

Zahájení středoškolského semináře AY „Česká otázka“¹ [1949]

Úvodní slova při zahájení středošk[olského] semináře 1949/50 (Masaryk: Česká otázka)

4. X. 1949

Masaryk napsal ve své *Otázce sociální I.* str. 180 (P[ra]ha 1946) toto:

„[K]do nerozumí tomu, v čem žije, kdo nechápe okolí svého a své doby, ten nerozumí době starší a nejstarší.“²

Ani my neporozumíme Masarykovi a neporozumíme na tomto semináři jeho *České otázce*, nepochopíme-li onen *obrovský význam a dosah všeho dění a snažení dnešní doby*. Nám nepomůže sebepozornější a sebedůkladnější studium *České otázky*, jestliže nebude předznamenáno naším radikálním úsilím *podřídít je praktickým cílům a konkrétním úkolům politickým, sociálním, mravním, vědeckým, filosofickým a theologickým*. Situace 1949/50 – toť onen Rhodus, do něhož máme skočiti. Bude nám tedy četba Č[eské] o[tázky] pouhým úvodem ke skutečné české otázce, jak se nám dnes předkládá.

Zároveň se však musíme vyvarovat omylu, jehož se dopouštějí lidé, kteří *mechanicky přenášejí názory M[asaryk]ovy* do dnešní doby a chtějí sílu M[asaryk]ova myšlení uplatnit bez vlastního nového myšlenkového a mravního úsilí, bez námahy. Č[eská] o[tázka] patří své době; není to kniha „nadčasová“. A vřelé díky za to Masarykovi, neboť jinak by dnes nebyla k potřebě. Na tom, jak M[asaryk] řešil *konkrétní problémy* své doby, můžeme se mnohému učit. Abstraktní zásady bychom však po něm mohli leda opakovat.

Naše metoda seminární práce bude asi taková:

- I. Nejprve přečteme celou Č[eskou] o[tázku]. Na každý večer budeme mít připraveny dva referáty (?) z určeného dalšího úseku; budeme se držet z počátku jen textu. Nesrozumitelné a nejasné pasáže osvětlíme (ojediněle) stručnými historickými črtami.
- II. Po skončení této etapy si vytkneme ústřední principy Masarykovy filosofie českých dějin a budeme se jimi zabývat podrobně a systematicky; použijeme k tomu veškeré dostupné literatury M[asaryk]ovy, bude-li třeba.
- III. Již v druhé etapě se občas budeme tázat na možnosti aplikace v dnešní situaci. Těmto otázkám však vyhradíme hlavně místo v závěru. Tu se pokusíme uvažovat o své době po masarykovsku.

Není pochyby, že se nám může podařit jen nahlédnout do M[asaryk]ovy filosofické dílny; ale bude záležet na nás, budeme-li se chtít stát jeho učedníky.

Rozdělit práci.

¹ Titulní strana rukopisu obsahuje přepis „Úvodní slova na první schůzce“ (tj. středoškolského semináře Akademické Ymky). – Pozn. red.

² T. G. Masaryk, *Otázka sociální. Základy marxismu filosofické a sociologické*, I [1898] (Spisy T. G. Masaryka, sv. VI), Praha 1946³, str. 180 (§ 32); srv. také pozdější vydání: *Otázka sociální. Základy marxismu filosofické a sociologické*, I (Spisy T. G. Masaryka, sv. 9), vyd. J. Srovnal, Praha 2000, str. 128. – Pozn. red.

*O smyslu dějin a zvláště národních dějin.*³

Béd'a⁴ – Táňa⁵

Zdeněk Sal.⁶ – LH.⁷

15,22⁸ Honza – Jarka

29,6 Zdeněk Dvoř. – Hana

13,20 Marta – Jitka

³ Srv. L. Hejdánek, *O smyslu dějin a zvláště národních dějin* [střojopis], 1949, 2 str. (úvodní referát pro seminář Akademické Ymky o *České otázce*, datovaný 11. 10. 1949). – Pozn. red.

⁴ Bedřich Loewenstein. – Pozn. red.

⁵ Tatiana Klimentievová. – Pozn. red.

⁶ Zdeněk Salaquarda. – Pozn. red.

⁷ Ladislav Hejdánek. – Pozn. red.

⁸ Číselné odkazy se vztahují k rozvrhu referátů příslušných účastníků podle zamýšleného data konání (tj. 15. 11. 1949, 22. 11. 1949, 29. 11. 1949, 6. 12. 1949, 13. 12. 1949, 20. 12. 1949). – Pozn. red.